

www.fabod.nu

Föreningen Sveriges Fäbodbrukare
Pauline Palmcrantz, ordförande
Overgattu 2
793 60 Siljansnäs
ordforande@fabod.nu

Siljansnäs 2013-10-17

Livsmedelsverket
Box 622
752 16 Uppsala

Synpunkter från Föreningen Sveriges Fäbodbrukare på Livsmedelsverkets förslag på förändringar av LIVSFS 2005:20, Dnr 4459/2010.

Föreningen har erbjudits möjlighet att framföra sina synpunkter på ovan angivna förslag. Vi vill inledningsvis understryka att vi har kunskaper om riskerna med direktförsäljning av obehandlad mjölk, grädde och råmjölk, som är vad detta förslag i första hand syftar till att minimera. Fäbodbruket har en lång obruten tradition och stor erfarenhet av att under primitiva förhållanden kunna hantera denna råvara, samarbeta med de bakteriekulturer som våra produkter behöver för att framställa unika produkter med en specifik "terroir".

Vi är försiktigt positiva till den nya lydelsen av §37 a och b, där SLV tydligt tagit tillfället att utforma de nationella regelverket så att det möjliggör ett bevarande av vårt immateriella kulturarv; fäbodbrukets mjölkhantering. Vår förhoppning är att det blir en likvärdig handläggning av tillsyn och kontroller över hela landet, trots att fäbodbrukets mjölkhantering blir kvar som kommunalt tillsynsansvar, till skillnad mot övrig småskalig mejeriverksamhet.

Generellt vill vi ifrågasätta den hållning som Livsmedelsverkets har i förslaget i övrigt.

I förslagstexten upprepas att brist på forskning och statistik av påstådda fördelar med konsumtion av obehandlad mjölk medför att det inte bör vara tillåtet. Vi ifrågasätter varför Livsmedelsverket inte på motsvarande sätt är kritisk till bristen av forskning på de negativa konsekvenserna av pastörisering och homogenisering av mjölk. I avsaknad av uppdaterad nationell forskning bör internationell forskning och lagstiftning oftare beaktas.

I konsekvensanalysen sid.35-38 beskriver Livsmedelsverket riskerna med försäljning av obehandlad mjölk. På sid 38 tas förhållande i andra EU-länder upp där man utan mer ingående analys konstaterar att svenskar har ett annat konsumtionsmönster av färsk mjölk.

Vi anser att verket här, genom att förutsätta att svensken inte kan tillgodogöra sig motsvarande information som krävs på obehandlade mjölkprodukter i länder där detta är tillåtet, inte beaktar de möjligheter som ges i EU förordningen. Följderna kan bli att man härigenom försvårar eller omöjliggör en fortsatt svensk inhemsk mjölkproduktion samtidigt som man ger importen av andra länders mjölkproduktion och mjölkprodukter konkurrensfördelar.

Vi anser att det inte skall spekuleras i ett avvikande svenskt konsumtionsmönster utan att Livsmedelsverket skall arbeta för att de nationella regelverket anpassas ett globaliserat konsumtionsmönster där en ökad medvetenhet vore av godo för hela befolkningen. Vi anser att Livsmedelsverket felaktigt framställer att en fortsatt tillåten försäljning av en begränsad mängd obehandlad mjölk och grädde skulle kräva betydligt fler offentliga kontroller och registreringar av producenter och att detta indirekt försvårar, fördyrar och/eller omöjliggör hanteringen för

myndigheten(landets länsstyrelser, kommuner och i några fall Livsmedelsverket).

Livsmedelsproduktion i hela landet skall vara en grundläggande del av landets försörjnings- och försvarsstrategi och Livsmedelsverkets myndighetsutövning underställt detta – inte tvärtom.

I början av detta millennium fanns det tre gånger så många mjölkproducenter i Sverige som det antal Livsmedelsverket själva redovisar på sid.42 i konsekvensanalysen.

Möjligheten att kunna avsätta företagets mjölkproduktion genom direktförsäljning eller förädling är då helt avgörande för dessa mjölkproducenter. Då ska inte Livsmedelsverket ensidigt lägga fram kostnader för kontroller utan se sin uppgift ur ett bredare nationalekonomiskt perspektiv och söka möjligheterna att utföra detta.

Trots att §37 a och b, föreslår att just fåbodbruket skall ges en särställning och fortsatt tillåtas hantera och försälja obehandlad mjölk och mjölkprodukter under vissa förutsättningar, så måste vi här framhålla att fåbodbruket för de allra flesta brukare bara är en del av ett året runt lantbruk och att de flesta av dessa företag är beroende av att kunna producera mjölk året runt. Långt ifrån alla dessa har en möjlighet att leverera sin produktion till mejeriförening, oftast på grund av transport eller volym skäl. För att möjliggöra primärproduktion i alla delar av landet måste man skapa förutsättningar för att utveckla regional särart och de kvalitets- och komperativa fördelar som småskaligheten kan erbjuda. Endast genom sådana grundläggande åtgärder kan vi också skapa förutsättningar för en utveckling av innehåll och konkreta produkter och nyföretagande inom Matlandet Sverige.

Vi delar därför inte Livsmedelsverkets riskbedömning och förslag att försäljning av obehandlad mjölk, små mängder bör förbjudas helt. Enligt vår uppfattning bör försäljning av obehandlad mjölk möjliggöras även i framtiden under beaktande av den kunskap och hantering som erfordras för att detta ska ske under betryggande former.

Dag som ovan

Föreningen Sveriges Fåbodbrukare

Pauline Palmcrantz